

OBSAH

ÚVOD	5
I. CO JE UČENÍ	9
1. Princip odrazu a učení	9
2. Činnost a učení	15
3. O pojmu učení	22
4. Evoluce učení a jeho druhy	25
II. PSYCHOLOGICKÉ TEORIE UČENÍ	30
1. Asocianismus a funkcionálismus	31
2. Učení, podmíněné reflexy a signální procesy	33
3. Behaviorismus a neobehaviorismus	36
4. Tvarová a kognitivní psychologie	40
5. Základní metodologické otázky	45
6. Metody výzkumu učení	47
III. PROCES A STRUKTURA UČENÍ	53
1. Kognitivní základ učení	53
2. Motivace, činnost a učení	58
a) Emoce, aktivace a motivace	58
b) Dynamická a obsahová stránka motivace	63
c) Primární a sekundární motivace a regulace činnosti	66
d) Motivace a učební činnosti	73
3. Učení, vývoj schopností a inteligence	83
4. Učení, předmětná činnost a zpětná vazba	85
5. Fáze učení	90
IV. ŘÍZENÍ UČEBNÍCH ČINNOSTÍ	99
1. Vytváření cílů v učební činnosti	99
2. Řízení procesů učení	103
3. Hodnocení žáků	107
a) Znalost vývoje psychiky a osobnosti dítěte	108
b) Hodnocení a utváření osobnosti	112
4. Optimalizace učebních činností a připravenost k učení	116
a) Vědeckotechnický rozvoj a socialistická škola	117
b) Vývojové zvláštnosti žáků	120

V. PAMĚТЬ A ZAPOMÍNÁNÍ	126
1. Co je paměť	126
2. Krátkodobá a dlouhodobá paměť	131
a) Krátkodobá paměť	131
b) Podmínky trvalého osvojení	132
3. Příčiny zapomínání	139
VI. SENZOMOTORICKÉ UČENÍ, ANTICIPACE A VĚDOMÁ REGULACE POHYBŮ	143
1. Senzomotorické učení	144
a) Teorie senzomotorického učení	145
b) Vnímání a motorický pohyb	148
2. Anticipace a cílevědomá regulace	152
VII. ŘEČ, POJMOVÉ UČENÍ A MYŠLENÍ	163
1. Symbolické procesy a řeč	165
a) Znakové systémy a znakové funkce	167
b) Psychologie řeči	170
c) Vývoj dětské řeči	172
2. Tvoření pojmu (pojmové učení)	175
3. Myšlení a řešení problémů	177
a) Myšlení jako tvořivý proces	177
b) Vývojové úrovně myšlení a učení	178
c) Jak rozvíjet dialektické myšlení	181
VIII. TVOŘIVOST A UČENÍ	184
1. Kritéria a tvořivé činnosti	184
2. Úloha učení v rozvoji tvořivosti	187
a) Problémové učení a motivace	188
b) Proces řešení a objevování nového	191
IX. SOCIÁLNÍ UČENÍ A OSOBNOST	193
1. Vzájemné působení lidí, komunikace a učení	194
a) Sociální učení a vytváření kolektivu	195
b) Aktivní sociální učení	202
2. Vývoj osobnosti	206
X. VYUŽITÍ PSYCHOLOGIE UČENÍ VE SPOLEČENSKÉ PRAXI	210
1. Využití ve výchovně vzdělávací soustavě	210
2. Využití v socioekonomickém řízení	216
3. Využití v psychoterapii	218
<i>Literatura</i>	220
<i>Rejstřík jmenný</i>	236
<i>Rejstřík věcný</i>	240